

MEDBORGARDIALOG OM FRAMTIDENS VÄSBY NY ÖVERSIKTSPLAN

I N N E H Å L L

Sammanfattning	3
1. Bakgrund	4
2. Charette	5–7
3. Ung i Väsby	8–9
Dialogmöte i Messingen	10
4. Digital dialog	12–14

S A M M A N F A T T N I N G

Dialogen med väsbyborna är en förutsättning i planeringen av Upplands Väsby's framtid. Under våren 2014 har Upplands Väsby därför genomfört flera olika typer av medborgardialoger inför framtagandet av kommunens nya översiktsplan.

Dialogen skapade ett ömsesidigt utbyte av erfarenheter, idéer och åsikter som direkt förankrades hos både allmänhet, tjänstemän och politiker.

Medborgardialogerna har syftat till att skapa delaktighet kring, samt förståelse och förtroende för en eller flera gemensamma framtidsbilder för Upplands Väsby's utveckling som grundar sig på målen i Vision Väsby stad 2040 och hållbarhetsaspekterna; social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Mellan den 15 och 23 mars genomförde kommunen en stor medborgardialog – en så kallad charette. Under dessa nio dagar var alla välkomna att berätta om sin bild av framtidens Väsby. Under charetten fanns representanter från kommunen tillgängliga för att ta emot invånarens och intresserade tankar och idéer under en veckas tid. Utifrån de förslag och idéer som kom in formulerades

tre strategier för Väsby's utveckling "Ett enat Väsby", "Stad och land" och "Olikheterna gör Väsby".

I februari hölls det återkommande demokratiforumet Ung i Väsby som i år hade framtidens Väsby som tema. Ungdomarna diskuterade vilket Väsby de ville se i framtiden och diskuterade även med kommunens politiker och tjänstemän under en speeddejting. Ung i Väsby utgjorde ytterligare en del av medborgardialogen inför framtagandet av den nya översiktsplanen.

Parallellt har även en digital dialog förts på kommunens webbplats i form av en medborgarkarta och en webbaserad enkätundersökning. Sammantaget pågick den digitala dialogen mellan mitten av februari och slutet av juni 2014.

Under medborgardialogerna lyfte flera invånare fram att målsättningen med kommunens bebyggelseutveckling bör vara att skapa en småstadskänsla i Väsby. Ett flertal Väsbybor har även framhävt att närhet till naturen är viktigt och att grönområden bör bevaras och tas tillvara. Bättre kommunikationer och fler mötesplatser efterfrågades också.

I. BAKGRUND

I.1 SYFTE

Kommunen har under år 2014 genomfört flera olika typer av medborgardialoger om arbetet med Upplands Väsby's framtida utveckling inför framtagandet av en ny översiktsplan.

Medborgardialogernas syfte har varit att få veta vilket Väsby som väsbyborna vill se i framtiden, att skapa delaktighet kring samt förståelse och förtroende för en eller flera gemensamma framtidsbilder för kommunens utveckling som grundar sig på målen i Vision Väsby stad 2040 och hållbarhetsaspekterna; social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

I.2 METOD

Medborgardialogen har genomförts med hjälp av olika metoder. Förutom charetten som ägde rum mellan den 15–23 mars hölls även en dialog genom demokratiforumet Ung i Väsby som hölls den 3 februari. Parallellt med dessa möten har en digital dialog genomförts i form av en medborgarkarta och en webbaserad enkätundersökning på kommunens webbplats. Den digitala dialogen pågick från mitten av februari till slutet av juni.

I.3 RESULTAT

Tre strategier för Upplands Väsby's utveckling har formulerats som ett resultat av medborgardialogen; ”Ett enat Väsby”, ”Stad och land” och ”Olikheterna gör Väsby”.

Illustrationerna är gjorda under Charetten i Messingen.

2. CHARETTE

BAKGRUND OCH METOD

Den nio dagar långa medborgardialogen inför arbetet med den nya översiktsplanen, ägde rum mellan den 15 och 23 mars 2014.

Charette är en typ av medborgardialog som innebär att tjänstemän, medborgare och andra som har intresse av kommunen arbetar tillsammans för att hitta gemensamma lösningar. Dialogmetoden charette är väldigt intensiv och ger snabb återkoppling till medborgarna. Den sista dagen av charetten användes för att återkoppla det resultat som kommit fram under hela dialogveckan.

Inför dialogveckan marknadsfördes charetten på stortavlor runt om i kommunen och på pendeltågstationen, budskapet fanns på digitala skärmar i Väsby centrum, i Messingen och längs E4:an. På Messingens fasad hängde en stor vepa som informerade om dialogen och den spreds även digitalt via kommunens webbplats och sociala medier.

Direktutskick och personliga inbjudningar gick ut till föreningar, näringsliv och övriga intressenter. Under två tillfällen bjöds väsbyborna på kaffe vid stationen och fick flygblad och information om dialogen. Pressutskick gjordes och kontakter med media togs. Marknadsföringen syftade till att väcka kommuninvånarnas nyfikenhet och intresse för att delta i medborgardialogen.

Under helgen den 15–16 mars fanns tjänstemän från kommunen på plats för att ta emot invånarnas tankar och idéer i Messingens pendlarbibliotek, Frestaskolan och Grimstaskolan. På plats fanns också illustratörer som simultantolkade besökarnas tankar och visioner till bild, så kallad graphic recording. Under helgdagarna hölls också workshops och inspirationsföreläsningar utifrån på förhand satta teman som till exempel stadsmässighet och hållbart byggande.

Under veckodagarna 17–23 mars bearbetades de inlämnade idéerna av tjänstemän i Messingens pendlarbibliotek i ett öppet kontor dit alla var välkomna att delta i arbetet och framföra idéer och synpunkter eller bara lyssna.

VÄSBYBORNA FORMAR FRAMTIDENS VÄSBY

Utifrån de förslag och idéer som kom in formulerades tre strategier för Upplands Väsby utveckling. De olika förslagen prövades mot Vision Väsby stad 2040 och utvärderades utifrån hållbarhetsaspekterna; social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Den 23 mars, på medborgardialogveckans sista dag, bjöds allmänheten in till en presentation i Messingen där de tre strategierna redovisades och resultatet från dialogveckan återkopplades. Presentationen filmades och kunde följas live på kommunens webbplats.

SAMMANFATTNING AV RESULTATET

Flera väsbybor som deltog i medborgardialogen ansåg att målsättningen med kommunens bebyggelseutveckling bör vara att skapa en småstadskänsla. Ett bra centrum med ett stort utbud av butiker har efterfrågats under dialogen. Likaså finns behov av fler mötesplatser, fler arbetstillfällen och bättre kommunikationer och mer kollektivtrafik i kommunen.

Under charetten efterfrågades även fler bostäder för äldre och studentbostäder men också fler villor och radhus. En önskan finns om ett rikare och större kulturutbud i kommunen och invånarna har även lyft fram att närhet till naturen är viktigt och att grönområden bör bevaras och tas tillvara. Det har också framkommit att promenad- och upplevelsestråk är uppskattade bland väsbyborna.

Strategin "Ett enat Väsby"

- Med målsättningen att minska sociala och ekonomiska klyftor och bygga Väsbyns identitet kring gröna värden föreslås en utveckling av Väsby till en koncentrerad stad. Staden skapar förutsättningar för en attraktiv och gen kollektivtrafik i östvästlig riktning, som blir en seriös utmanare till bilen. Utvecklingen sker i första ledet i ett band från Runby till Ekeby och överbryggas E4:an för att bryta kommunens kraftigaste barriär.

Strategin "Stad och land"

❖ Genom att låta både stad och landsbygd ta plats i kommunens utveckling kan Väsby erbjuda ett brett utbud av livsstilar och boenden. Väsby blir en kommun för alla och för livets alla skeden. Den utbudsrika staden tillåts växa fram i centrala Väsby från Infra City i söder till Ladbrovägen i norr med Stockholmsvägen och Bergaskogen som avgränsning i öst och väst. Landsbygden frodas genom stärkta orter med egna identiteter och olika lantliga kvaliteter i östra kommundelen.

Strategin "Olikheterna gör Väsby"

❖ En kommundefokuserad utveckling växer främst ur Väsby redan starka ortsidenter. Utvecklingen sker utifrån det som redan är uppbyggt, både fysiskt och socialt. De befintliga strukturerna kompletteras med nya kommundelar i kommunens norra, södra och västra delar. Varje kommundel ska ha en intressant och särpräglad karaktär. I "Olikheterna gör Väsby" realiseras visionen om mångfald, olikheter och det finns en plats för alla människor.

Det material som togs fram i charetten bearbetades och vidareutvecklades sedan mellan den 24 mars och den 7 maj.

UTVÄRDERING

Charetten lockade ett flertal kommuninvånare. Under helgen den 15–16 mars kom cirka 100 personer till Messingens pendlarbibliotek. Drygt 30 personer uppskattas ha deltagit i medborgardialogen i Grimstaskolan respektive Frestaskolan under helgen. Under dialogveckans vardagar uppskattas drygt 100 personer kommit till Messingens pendlarbibliotek. I jämförelse med andra åldersgrupper var seniorer över 65 år den mest representerade åldersgruppen under dialogveckan. Ungefär lika många män som kvinnor deltog i dialogen.

3. UNG I VÄSBY

BAKGRUND OCH METOD

Varje år bjuds väsbyungdomar mellan 12–15 års ålder in till demokratiforumet ”Ung i Väsby”. Ung i Väsby 2014 hölls i år 3 februari och utgjorde en del av medborgardialogen i samband med framtagandet av en ny översiktsplan.

Under dagen fick ungdomarna diskutera och framföra sina åsikter om hur de önskar se Upplands Väsby i framtiden. Ungdomarna fick sitta i grupper om cirka 8–9 personer. Varje grupp valde en av följande frågeställningar att jobba med:

1. Hur vill du att en lördag ska se ut?
2. Hur vill du att en skoldag ska se ut?
3. Vad vill du göra när skoldagen har slutat?

Ungdomarna skulle fundera på frågorna utifrån ett framtidsperspektiv med fokus på hur de önskar att Upplands Väsby ser ut om 20–30 år. Studenter från KTH och Stockholms universitet medverkade som bollplank och stöd. Ungdomarna fick sedan skriva, rita och berätta på film om sin vision/bild av hur de önskar att Väsby ser ut i framtiden.

Efter forumet togs ungdomarnas samtliga skisser och ritningar tillvara för att därefter bearbetas under den stora dialogveckan, charetten. Under charetten ställdes ungdomarnas videofilmer, skisser och ritningar ut.

SAMMANFATTNING AV RESULTATET

Ungdomarna har bland annat efterfrågat bättre kollektivtrafik med tätare turer så att det är lätt att ta sig dit man vill. Ungdomarna har även efterfrågat skolbussar och snabbare tåg. Ungdomarna vill ha ett rikare utbud av fritidsaktiviteter och nöjen; fler ungdomsgårdar och idrottsplatser samt en biograf.

Ett större Väsby Centrum med längre öppettider och ett rikt folkliv som har plats för ett stort utbud av affärer, caféer och mötesplatser önskas också. Ungdomarna anser att skolan ska ge en bra och flexibel utbildning och vara en plats där alla trivs och där både utemiljön och inomhusmiljön är väl omhändertagen.

UTVÄRDERING

180 ungdomar deltog i demokratiforumet Ung i Väsby vilket är det högsta deltagandet som Ung i Väsby någonsin har haft. En uppföljande enkätundersökning av dialogen har visat att majoriteten av ungdomarna upplevde att dagen gav dem möjlighet att påverka i kommunen. Även ungdomarnas upplevelse av själva forumet var till övervägande del positivt.

Illustrationerna är gjorda av deltagare i dialogmötet "Ung i Väsby".

DIALOGMÖTE CHARETTE

4. DIGITAL DIALOG

En digital dialog har förts på kommunens hemsida i form av en medborgarkarta och en webbaserad enkätundersökning som en del av den medborgardialog som har förts med anledning av den nya översiktsplanen.

Syftet med den digitala dialogen har varit att nå de grupper som inte har tid och möjlighet att komma till en specifik plats vid ett specifikt tillfälle, till exempel yrkesarbetande. En fördel med digital dialog är att medborgare själva har haft möjlighet söka upp dialogaktiviteterna på kommunens hemsida och lämna kommentarer.

4.1 MEDBORGARKARTAN

BAKGRUND OCH METOD

Invånare och andra verksamma i kommunen har fått markera platser och områden som man uppskattar och inte uppskattar i en kommuntäckande karta. I kartan har invånare och verksamma i kommunen även fått ge förslag på hur olika platser kan förbättras.

Kartan låg på kommunens hemsida i två månader och det fanns också tillfälle att markera i medborgarkartan under charetten och Ung i Väsby. Resultatet av medborgardialogen sammanställdes och analyserades sedan i en slutrapport. En GIS-analys över vilka platser i kommunen som har identifierats som bra/dåliga eller med förbättringspotential har också tagits fram.

SAMMANFATTNING AV RESULTATET

Sammantaget visar resultatet från medborgarkartan att grönområden, platser lämpade för olika typer av idrottsaktiviteter och mindre mötesplatser lämpade för nöjen som till exempel restauranger och butiker är omtyckta mötesplatser. Mindre omtyckta platser upplevs ofta som stökiga, otrygga att vistas vid och inte väl omhändertagna.

Många som har kommenterat i medborgarkartan upplever att flera idrottsplatser och grönområden som till exempel ishallen, Bollstanäs tennisklubb och Barockparken kan förbättras genom bättre underhåll. Många anser att transportsystemet avseende framkomlighet, trafiksäkerhet och buller bör förbättras på vissa platser i kommunen. Det har till exempel inkommit önskemål på förbättrade trafikförbindelser för gående och cyklande över E4.

UTVÄRDERING

63 synpunkter lämnades in till medborgarkartan. Enkelheten och snabbheten i användandet av kartan skapade förutsättning för ett högt deltagande. Att det enbart ställdes en fråga, visserligen med tre kategorier och med möjlighet att lämna en beskrivning, innebar däremot begränsningar i den analys som kan göras utifrån medborgardialogen.

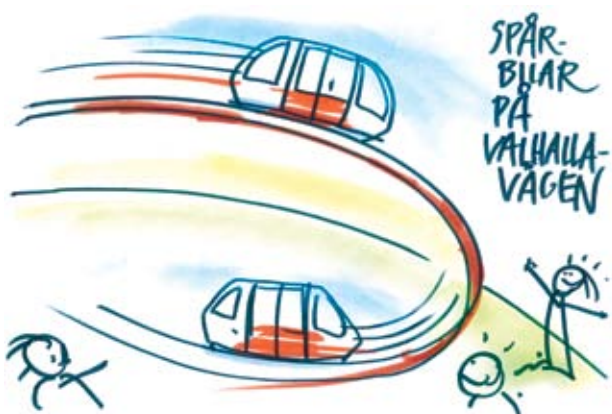
4.2 ENKÄTUNDERSÖKNING "TYCK TILL"

BAKGRUND OCH METOD

Som en del av medborgardialogen för översiktsplanen har Väsbyborna fått tycka till om sin kommun del i en enkätundersökning på kommunens webbplats. Enkätundersökningens frågeställningar har fokuserat på hur Väsbyborna upplever sin närmiljö; om kommuninvånare kan rekommendera en vän att flytta till sin kommun del, hur väl utemiljön är anpassad för barns lek och äldres framkomlighet samt Väsbybornas trygghetsupplevelse i sitt närområde.

För att uppnå en högre svarsfrekvens har även enkätundersökningen delats ut till förbipasserande i Infra City och Väsby centrum. Resultatet av medborgardialogen sammanställdes och analyserades sedan i en slutrapport.

SAMMANFATTNING AV RESULTATET

Resultatet från medborgardialogen visar att de flesta som har svarat på enkätundersökningen skulle rekommendera en vän att flytta till sin kommun. Dessvärre visar resultatet från enkätundersökningen att respondenterna i en varierande utsträckning känner sig trygga i sin kommun och att trygghetsupplevelsen hade kunnat vara bättre för flera som svarat på enkäten. Respondenternas svar på påståendet "från min bostad har jag god tillgång till mataffär och annan service" visar att de flesta tycker att de har god tillgång till olika former av service medan ett antal som har svarat anser att deras tillgång till service hade kunnat vara bättre.

Resultatet från medborgardialogen visar att de allra flesta som har svarat på enkätundersökningen tycker de har nära till grönområden och är nöjda med sin tillgång till kollektivtrafik. De flesta respondenterna tycker att deras egen kommun är barnvänlig; att utemiljön är väl anpassad för barns lek och att trafiksäkerheten för barnen är god. Däremot visar resultatet från medborgardialogen att de flesta som svarade på enkätundersökningen tycker att utemiljön kan bli bättre anpassad för seniorer än vad den i dagsläget är.

UTVÄRDERING

75 kommuninvånare svarade på enkätundersökningen. Fler kvinnor än män svarade på undersökningen och de flesta respondenterna var mellan 40–64 år. På grund av den låga svarsfrekvensen är det dessvärre inte möjligt att dra några representativa slutsatser från dialogresultatet. Resultatet är däremot ett intressant underlag för vidare dialogarbete där liknande frågor ställs för att få ökad kunskap om hur väl Väsbyborna trivs i sin kommun.

UPPLANDS VÄSBY KOMMUN

Upplands Väsby kommun